

Аліна Тютюшова,

студентка 4 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Наук. керівник: **Т. П. Несторенко**, к.екон.н, доцент (БДПУ)

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ СФЕРИ

Дослідження питання рентабельності є дуже важливим, тому що прибуток показує лише абсолютний ефект діяльності підприємства без урахування використаних при цьому ресурсів. Тому прибуток варто доповнювати відносним показником – рентабельністю. Співвідношення прибутку із затратами являє собою рентабельність. Рентабельність характеризує рівень прибутковості і більшою мірою, ніж прибуток характеризує кінцеві результати діяльності підприємства.

Відносні показники мають перевагу, тому що вони не перебувають під впливом інфляції, оскільки являють собою різні співвідношення прибутку та вкладеного капіталу. Різні автори по-різному тлумачать поняття рентабельності підприємства, проте дослідженню даної проблеми для підприємства санаторно-курортної сфери не приділяється необхідної уваги. Широке коло проблем вказаної проблематики досліджувалося в наукових працях багатьох українських та зарубіжних вчених, що підкреслює важливість і актуальність розв'язуваних проблем. Теоретичні і практичні аспекти категорії рентабельності, досліджували Г.І.Андрєєва, О.Д.Третяк, П.Я.Попович, М.Г.Чумаченко, М.М.Туріянська, В.І.Блонська, А.В.Бондар, Н.І.Верхоглядова, Ю.А.Долгоруков та інші автори.

Метою роботи є дослідження теоретичних основ економічної категорії «рентабельність» для підприємства санаторно-курортної сфери. Різні автори дають різні тлумачення щодо сутності економічної категорії «рентабельність» (табл. 1). Рентабельність підприємства санаторно-курортної сфери – це показник, який характеризує ефективність його діяльності та інтенсивність надання санаторно-курортних послуг. Не існує окремого визначання для кожного виду підприємств поняття рентабельності. Як і для кожного підприємства, для санаторно-курортних закладів визначення показника рентабельності є дуже важливим, бо рентабельність дозволяє виявити економічну ефективність роботи підприємства. В санаторно-курортних закладах можна розрахувати такі групи рентабельності: валову рентабельність, рентабельність продукції, рентабельність власного капіталу, рентабельність активів, операційну рентабельність і чисту рентабельність. Аналіз рентабельності санаторно-курортних закладів дає змогу визначити ефективність вкладення коштів, оптимальність та раціональність їх використання.

Таблиця 1 – Підходи до тлумачення сутності економічної категорії «рентабельність»

Автор	Визначення
Г.І. Андрєєва [1, с. 15]	Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства загалом, прибутковість різних напрямів діяльності (виробничої, підприємницької,

	інвестиційної), окупність витрат тощо.
М.Г.Чумаченко [5, с. 121]	Рентабельність – це показник економічної ефективності виробництва на підприємствах у різних галузях і народному господарстві загалом.
М.М.Туріянська [4, с. 28]	Рентабельність характеризує економічну ефективність виробництва, за якої підприємство за рахунок грошової виручки від реалізації продукції повністю відшкодовує витрати на її виробництво й одержує прибуток для розширеного відтворення.
А.В.Бондар [2, с. 68]	Рентабельність – це відносний показник ефективності роботи підприємства і у загальному вигляді він обчислюється як відношення прибутку до витрат.
Ю.А.Долгоруков [3, с. 103-105]	Рентабельність – це відносний показник інтенсивності виробництва, який характеризує рівень окупності (прибутковості) відповідних складників процесу виробництва або сукупних витрат підприємства.

Таким чином, виявивши недоліки в діяльності підприємства санаторно-курортної сфери під час аналізу рентабельності, необхідно розробити заходи із вдосконалення процесу надання санаторно-курортних послуг, підвищення конкурентоспроможності послуг, що в майбутньому буде сприяти зростанню прибутку та підвищенню рівня рентабельності підприємства санаторно-курортної сфери..

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрєєва Г.І. Економічний аналіз : навчальний посібник / Г.І.Андрєєва. –2008. – 263 с.
2. Бондар А.В. Удосконалення управління фінансовою діяльністю на підприємстві / А.В. Бондар // Економічний вісник НГУ. – 2004. – № 1. – С.65–73.
3. Долгоруков Ю.А. Управління ефективністю використання обігових коштів у промисловості / Ю.А. Долгоруков // Фінанси України. – 2006. – №11. – С. 103–105
4. Туріянська М.М. Прибуток – важливе внутрішнє джерело / М.М.Туріянська // Вісник ДонДУЕТ. – 2006. – № 3. – С. 27–29.
5. Чумаченко М.Г. Управління вартісно-ризиковими чинниками та часовими аспектами фінансування потреб у капіталі підприємства / М.Г.Чумаченко // Фінанси підприємств. – 2007. – № 3. – С. 119–124.